

Geïndiceerde jeugdzorg en complexe (echt)scheidingen

Partners kunnen scheiden, maar ouders niet.

Gegevens:

- 22.796 kinderen van gescheiden ouders
- naar schatting ruim 20.000 kinderen na relatiebreuk
- In 2023 gingen landelijk 24 310 echtparen uit elkaar
- Laren staat in de in top 3 van Noord-Hollandse gemeenten met het hoogste aantal scheidingen

- Uit onderzoek van Independer, gebaseerd op CBS-data, blijkt dat **11,5% van de inwoners van Laren gescheiden is.** (26 sep 2024)
- **1.118 Inwoners zijn in 2024 gescheiden in Laren, dit is 10 procent van de inwoners die zijn gescheiden in 2024. Ieder jaar sinds 2016 is dit percentage hetzelfde.**
- **In 2024 kwamen op HBEL-niveau 35 gezinnen bij de jeugdconsulent, waar ook een complexe scheiding speelde.**

Van een **complexe scheiding** wordt gesproken als de scheiding dermate conflictueus verloopt dat de ouder(s) het belang van de kinderen uit het oog verliest (de Kinderombudsman 2014).

Uitgangspunten vanuit Hervormingsagenda en toekomstscenario en visie sociaal domein HBEL

Basis van Montfoort en Brunning (2023)

Niet voor beschermketen, maar voor civiel gezags-en omgangsrecht

Scheiden van de Waarheid (Van der Wel en Heijsteeg, 2022)

- De verantwoordelijkheid ligt bij ouders zelf.
- Hulpverlening kan ouders/kind coachen maar niet redden.
- Richt je op de kern van het probleem en pak dat aan.
- Dit vraagt om goede conflictanalyse.
- De focus wordt gericht op duurzame samenwerking.
- Werken vanuit vertrouwen is de enige weg naar een duurzame samenwerking.
- De dynamiek tussen de ouders is belangrijker dan waarheidsvinding.

Regionale besluiten sinds 2019 wanneer rechtbank betrokken is:

- uniform hulpaanbod bij complexe scheidingen in de regio Gooi en Vechtstreek.
- De colleges besluiten om een 'beslissing' van de (familie)rechter te volgen, zonder nader onderzoek door de Uitvoeringsdienst of Wijkteam

Doel

- Zo snel als mogelijk passende jeugdhulp inzetten door de rechter bij complexe scheidingen
- Uniformeren van passend hulpaanbod zodat het voor de (familie)rechter helder is bij welk conflict welke interventie(s) ingezet kan/kunnen worden. De rechter verwijst niet naar een jeugdhulpaanbieder, maar naar het hulpaanbod dat we gezamenlijk met onze partners samenstellen
- Gedurende het ingezette hulpverleningstraject ligt de procesregie bij de rechter, omdat de rechter de aanhoudingstermijnen kent en weet wanneer de zaak weer op de rol is.

- Elk jaar hebben veel kinderen te maken met een echtscheiding waarbij ouders niet tot goede afspraken zonder dat de rechtbank er aan te pas moet komen.
- In deze casussen is het van belang dat de (familie)rechter in sommige situaties zelf direct tijdens de zitting passend hulpaanbod kan inzetten zonder tussenkomst van de wettelijk verwijzers.
- Hulp kan worden ingezet door de rechter alleen wanneer partijen nog niet in een hulpverleningsproject zitten.
- Het doel van de interventie is in de eerste plaats ouderschap stimuleren en komen tot goede afspraken en omgangsregeling

hervormingsagenda, richtinggevend kader en toekomstscenario

Verwijzingen vanuit de rechter hebben een aantal kanttekeningen:

- Als de rechter verwijst, kan deze alleen kan verwijzen naar geïndiceerde jeugdzorg
- Ouder(s) en jeugdigen worden dan niet verwezen naar vrij toegankelijke zorg
- Bij verwijzing door de rechter vindt geen analyse plaats waaruit blijkt waar de kern van het probleem zit
- Ouders worden onvoldoende verantwoordelijk gemaakt om zelf conflicten op te lossen

Binnen scheidingssituaties is het van belang dat de juiste interventie op het juiste moment wordt ingezet. Op die manier wordt voorkomen dat de strijd zich verhardt:

- Interventie is NIET automatisch geïndiceerde jeugdzorg (gemeente)
- Interventie vanuit netwerk
- Interventie vanuit volwassenenzorg
- Interventie vanuit lokale vrij toegankelijke zorg
- Interventie gefinancierd door ouders

Geïndiceerde Jeugdzorg

Youké
sterke jeugd

LEVVEL

Specialisten voor jeugd en gezin

Ouders voor Altijd

Ouders voor Altijd (OVA) is een totaalproduct dat zich richt op gezinnen waar complexe echtscheidingsproblematiek speelt. Binnen OVA kunnen na een onderzoeksfase verschillende (behandel) interventies ingezet worden waardoor maatwerk mogelijk is.

De verschillende interventies zijn:

- o Kinderen uit de Knel
- o KIES
- o Ouderschapsbemiddeling
- o Begeleid bezoek
- o Kinder- en Jeugdcoaching (gericht op echtscheiding)
- o Psycho-educatie
- o Positief opvoeden na echtscheiding situaties
- o Intensieve Thuisbegeleiding (ITB)
- o Systeemtherapie

Ouderschapsbemiddeling

Een interventie voor gescheiden ouders die verward zijn in een complexe (echt)scheidingsstrijd waar ernstige contact- en communicatieproblemen spelen en waarbij de scheiding heeft geleid tot ontwikkelingsproblemen van het kind. Gesprekken zijn zowel met ouders als het kind / de kinderen. Doel: Ouders kunnen met elkaar communiceren en tot afspraken komen over de uitvoering van hun ouderschap en opvoeding van de kind(er).

Ouderschap blijft

Voor scheidende of gescheiden ouders waarbij omgang tussen het kind en de uitwonende ouder niet plaatsvindt of problematisch verloopt. Gesprekken zijn zowel met ouders als het kind / de kinderen. Doel: Het kind heeft omgang met de uitwonende ouder, volgens de door de ouders overeengekomen afspraken.

Parallel Ouderschap

Bestemd voor ouders die zijn aangemeld voor één van de scheidingsinterventies van Youké, waarbij gaande het zorgtraject duidelijk wordt dat het strijdkader zo krachtig is dat gezamenlijke gesprekken met ouders niet meer mogelijk zijn.

Ouderschap Blijft: Begeleide omgang

Voor scheidende of gescheiden ouders waarbij omgang tussen het kind en de uitwonende ouder niet plaatsvindt of problematisch verloopt.

Doel: Het kind heeft omgang met de uitwonende ouder, volgens de door de ouders overeengekomen afspraken. Er wordt gewerkt aan het herstel van de communicatie tussen beide ouders en aan het herstel van het contact tussen de uitwonende ouder en kind(eren). Uiteindelijke doel is dat ouders in staat zijn de omgang tussen ouder en kind weer zelf te regelen.

Familiebemiddeling

Het doel is om verstoorde relaties te herstellen (relatie als ouders ipv als partners), de communicatie te verbeteren tot gezamenlijke afspraken te komen, waardoor de jeugdige geen of minder negatieve gevolgen ervaart. Bemiddeling tussen ouders kan ingezet worden tijdens of na de scheiding.

Schip aanpak

Dit is een post relationeel rouw traject met als doel de ex-partners opnieuw met elkaar te verbinden als 'partners in ouderschap'.

Ondersteuning bij scheiding

In scheidingssituaties het ondersteunen en versterken van de ouderrol en gezinsrelaties om escalatie te voorkomen. Zo proberen we maatwerk te bieden. (Individuele gesprekken of systeemgesprekken). Ouders leren in de thuis situatie omgaan met stress en boosheid, hoe ze ruzies kunnen voorkomen en hoe een goede balans tussen werk, gezin en ontspanning kunnen vinden. Daarnaast zal de hulp er op gericht zijn om de onderlinge relaties binnen het gezin te versterken

Vrij Toegankelijk, preventief aanbod binnen de BEL

- www.Oudersinc.nl

Een cursus speciaal voor jonge ouders die ook weleens moe zijn, ruzie maken, onzeker zijn of gewoon meer willen weten over het ouderschap. Voor alle ouders dus! Ouders Inc.

(voorheen PinkCloud) is een online ouderschapskursus opgezet door ouders, professionals en experts op het gebied van relaties en opvoeding. Het kan volledig anoniem worden uitgevoerd, gewoon thuis vanaf de bank. De cursus belicht op een speelse manier de herkenbare problemen en de oplossingen. Samen voeren ouders korte opdrachten uit: in 11 afleveringen ontdekken ouders hoe een goed fundament te bouwen voor een gelukkig gezin.

Jeugd en Gezin GGD Gooi en Vechtstreek

Jeugd en Gezin is er voor ouders die willen sparren over het ouderschap en de opvoeding in deze lastige periode. Met iemand die neutraal is, die mee kan denken, zodat je weer meer overzicht en grip kunt krijgen. Bel gerust of kom langs. We kijken naar mogelijkheden. Als we je niet kunnen helpen dan zoeken we samen naar een oplossing. Jeugd en Gezin biedt:

ScheidingsATLAS

Kortdurende training over ouderschap na scheiding 2 bijeenkomsten van 3 uur.

Cursus Positief Opvoeden voor gescheiden ouders/transitions

Psycho- educatie, Informatie & advies,
Opvoedondersteuning bij scheiding

IK en de scheiding van mijn ouders

Preventieve individuele ondersteuning (4 contacten) voor kinderen 6-13 van gescheiden ouders

Villa Pinedo

www.villapinedo.nl Stichting voor jongeren van gescheiden ouders **Buddyproject**: mogelijkheid om een Buddy te krijgen (kinderen van 12-24 jaar), waarbij de jongere met een andere jongere met gescheiden ouders, die opgeleid is tot buddy, ervaringen kan uitwisselen.

Wat kan een gemeente doen:

1 . Breng het netwerk ten aanzien van het echtscheidingsproces bij elkaar.

Een eerste stap is om dit totale netwerk bij elkaar te brengen en met de betrokken personen en instellingen een gezamenlijke visie te ontwikkelen en eenheid in taal te creëren

2. Wees er vroeg bij

Hoe eerder ouders geïnformeerd worden over de mogelijke gevolgen voor kinderen van scheiding, en hoe eerder ze ondersteuning en hulp kunnen krijgen, hoe groter dus de kans is dat ouders op een goede manier uit elkaar gaan

3 . Zorg voor een helder hulpaanbod

Wanneer het netwerk in kaart is gebracht en het vroegtijdig signaleren van relatieproblematiek is georganiseerd, is het van belang dat er ondersteuning geboden kan worden die past bij de situatie van het gezin

Overzicht van mogelijk te betrekken partijen in het sociaal domein

The diagram illustrates the social domain with four quadrants surrounding a central family network. The quadrants are: **SOCIALE BASIS** (top-left, orange), **ZORG EN WELZIJN** (top-right, green), **VEILIGHEID** (bottom-right, orange), and **JURIDISCH** (bottom-left, green). The central circle is divided into three concentric rings: **GEZIN** (innermost, blue), **NETWERK** (middle, light blue), and **LOKAAL** (outermost, very light blue). Each quadrant lists relevant parties or services.

Quadrant	Partijen
SOCIALE BASIS	• Jeugdgezondheidszorg • Sportverenigingen • Steungezinnen • Jongerenwerk • Kinderopvang • Onderwijs • Maatjes • etc.
ZORG EN WELZIJN	• Huisarts • CJG • GGZ • Jeugdhulp • Relatie-therapie
VEILIGHEID	• Veilig Thuis • Jeugdbescherming • Raad voor de Kinderbescherming • Politie
JURIDISCH	• Advocatuur • Mediator • Juridisch loket • Rechter

